

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

7 лютого 2024 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2024 року

Вінниця – 2024

**II Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 7 лютого 2024 року

Розвиток медичної науки і практики у надзвичайних умовах зумовлюють вносити корективи у підготовку та підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів. Саме тому якість освіти у вищих закладах освіти необхідно покращити шляхом ефективної організації та інформатизації навчального процесу, впровадженням передових наукових розробок у практику викладання, забезпеченням високого професіоналізму викладачів, створенням сучасної навчально-методичної бази в усіх освітніх галузях, зокрема і медичній.

Перед закладами вищої медичної освіти стоять важливі завдання, що покликані піднести їх на новий рівень якості, а саме: збільшити частку впровадження нових освітніх технологій, застосовувати безперервний процес вдосконалення знань та умінь, формування у здобувачів стійких практичних навичок. Застосування даних методів покликане систематично вдосконалювати майстерність обстеження та лікування пацієнтів, особливо в умовах змін у світовому науковому середовищі.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

Данилевич В.П., Дідич В.М., Смольський Л.П., Гребенюк Д. І.,
Вовк І.М., Назарчук О.А.

АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО НАЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗВО

Зміна суспільних умов та навчального середовища, що неодмінно виникає після вступу учня загальноосвітньої школи до ЗВО, супроводжується виникненням цілого ряду проблем та труднощів. Все це об'єднується одним поняттям – адаптація. Від того, на скільки успішно і швидко пройде пристосування здобувача вищої освіти до нової атмосфери залежить його розвиток як особистості так і спеціаліста.

Процеси адаптації направлені на прилаштування до нового оточення, а саме до нового місця проживання, для більшості здобувачів, абсолютно нового колективу вчорашніх учнів, що навчаються в групах вишу, викладачів кафедр та курсів вищого навчального закладу. Неабиякі труднощі у процесі навчання формуються через значне збільшення навчального навантаження у порівнянні із загальноосвітніми закладами середньої освіти.

Для створення умов, що сприятимуть швидшій адаптації та підвищенню успішності навчання необхідно проаналізувати фактори впливу. Анонімне анкетування є оптимальним та дієвим інструментом для скринінгу. Відділом забезпечення якості освіти Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова серед студентів стоматологічного, медичних факультетів №1 та № 2 було проведено опитування. Питання анкети були спрямовані на визначення чинників, що є складовими адаптаційного процесу. Проведений аналіз результатів опитування показав, що у переважній більшості респондентів труднощів при вивченні навчальних дисциплін гуманітарного циклу не виникало. Проте, спільною проблемою серед усіх опитаних є достатньо великий за обсягом навчальний матеріал, який потрібно опанувати при підготовці до практичних занять за умови обмеженості часу для підготовки. Недостатній рівень базової шкільної підготовки з окремих предметів у поєднанні з відсутністю навичок самостійного опрацювання навчального матеріалу також є поширеним фактором дезадаптації, призводить до зниження результатів при вивченні дисциплін. Також однією із найпоширеніших проблем при опануванні дисциплін першого року навчання була відсутність чітких вимог до підготовки, що в свою чергу призводить до нераціонального витрачання часу.

Серед можливих напрямів полегшення процесу адаптації здобувачів вищої освіти є модернізація структури навчальних матеріалів для підготовки до практичних занять з дисциплін, що вивчаються, є сприяння та створення умов самоорганізації у навчанні.

Денека М.Т., Гайдаєнко О.Ф.

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

В останні десятиліття класичні мови є об'єктом пильної уваги та вивчення. При цьому відзначається зростаюча роль, яку відіграють латинська і

давньогрецька мови, у здійсненні впливу на свідомість і діяльність широких верств населення. Знання класичних мов є вагомим у сфері особистої та професійної комунікації людини, що дає змогу бути їй на крок попереду. За останні півстоліття сильно зросла роль саме мертвих мов, як показника успішності та освіченості людини, що безпосередньо поглинає її у більш інтенсивне і глибоке вивчення в більшості навчальних закладів нашої країни. Студенти, які володіють професійною термінологією на високому рівні, при побудові медичної кар'єри в майбутньому, з більшою ймовірністю зможуть вести більш активну діяльність зі своїми іноземними партнерами. Подібне міжнародне співробітництво дає змогу вивести вітчизняну науку на якісно новий рівень, підвищуючи авторитет країни на міжнародному рівні.

У процесі формування знань необхідно розглядати концептуальні підходи до вивчення професійних мов: когнітивний, гуманітарний, глобальний підходи; підхід, спрямований на якісний результат; підхід, орієнтований на процес формування знань; дедуктивний та індуктивний підходи; лексичний та аудитивний підходи. Встановлено, що при визначенні підходів до навчання термінологічних мов необхідно враховувати об'єктивно чинні закони структури термінотворчого процесу, організацію лінгводидактичного матеріалу, взаємодію компонентів навчального процесу.

Сучасна парадигма освіти орієнтована на комунікативно-діяльнісний підхід, який поєднує вивчення латинської мови з міжкультурними навичками. Це стало необхідним у зв'язку з посиленням глобалізаційних процесів та зростанням міжнародних контактів, де наукова мова стає важливим засобом спілкування. Соціокультурне спрямування змісту іншомовної комунікації забезпечується різними чинниками. По-перше, студенти повинні мати термінологічно сформовану готовність використовувати латинську мову для професійного та міжкультурного спілкування. По-друге, вони повинні мати можливість порівнювати та розуміти культуру мови, що вивчається, та власну національну культуру для створення особистої соціальної та культурної ідентичності. Нарешті, цей підхід сприяє когнітивному розвитку студентів, стимулює навчальну діяльність та допомагає адаптуватися до європейських стандартів і сучасного світового наукового соціуму. Усі ці фактори об'єднуються для створення ефективної освіти, яка допоможе здобувачам освіти успішно відповідати вимогам сучасного світу.

Необхідно враховувати наступні аспекти при виборі підходів до вивчення мов класичних мов: процес вивчення мови відбувається в рамках терміносистеми, що складається з взаємопов'язаних компонентів; структура термінологічної системи мови визначає її функціональну діяльність та взаємодію з інформаційним середовищем; закони розвитку та пізнання відображають основні термінологічні взаємозв'язки та мають загальний характер, але можуть існувати й закономірності на індивідуалізованому рівні.

Під час визначення підходів до вивчення термінологічних підсистем необхідно враховувати, що об'єктивні закони визначають структуру мовно-педагогічного процесу, організацію навчального матеріалу та взаємодію компонентів медичних терміносистем. Сучасний викладач повинен мати не

тільки високий рівень професійної підготовки, а й організовувати навчальний процес на основі особистісної профорієнтації, створювати індивідуальні освітні траєкторії, проводити курси за вибором та спецкурси з окремих термінологічних систем.

Вивчення класичних мов сприяє розвитку комунікативної культури та полікультурної компетентності студентів, щоб вони могли ефективно спілкуватися з представниками різних країн у культурній сфері і навчально-професійному середовищі. Важливо розвивати загальноосвітні навички, систематизувати та узагальнювати культурологічну та гуманітарну інформацію, вчити студентів правил дискусійного спілкування. Також необхідно активно застосовувати методики індивідуального контролю та самооцінки рівня володіння професійною мовою.

Отже, термінологічні та концептуальні аспекти формування механізму активізації професійної мови здобувачів освіти реалізуються на основі критичного аналізу теоретичних підходів, спрямованих на формування стратегічних конкурентних переваг у професійному просторі.

Дзекан О.В., Вознюк Л.А., Півторак К.В.

ВИЩА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: СКЛАДНОЩІ ВИКЛАДАННЯ ТА МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ

У реаліях сьогодення навчальний процес в Україні відбувається онлайн, офлайн або за мішаною формою навчання. Не викликає сумнівів той факт, що очна форма навчання у вищій школі є самою ефективною, а, відтак, самою бажаною, в т.ч. і через її соціальну складову. На жаль, в умовах війни часом доводиться обирати між безпекою учасників освітнього процесу та якістю навчання. На сьогодні офлайн навчання у ВУЗах, яке забезпечується, зокрема, наявністю захисних споруд в закладах вищої освіти, зазнало чималої трансформації. Зміни відбулися як за формою навчання, пов'язаною з перериванням освітнього процесу у разі ввімкнення сигналу «повітряна тривога», та, до певної міри, за змістом, у зв'язку з високим психоемоційним навантаженням через відчуття небезпеки та нестабільності.

В умовах війни викладачі також зіштовхуються з низкою складнощів, пов'язаних з неможливістю повноцінного використання матеріально-технічної бази університетів, як через недостатнє фінансування під час війни, так і відсутність чи недостатню кількість придатних до використання належних укриттів у підвалах або цокольних поверхах навчальних корпусів закладів вищої освіти. Не слід забувати і про психологічний бік навчання в умовах війни: важливим є забезпечення психологічної підтримки учасників освітнього процесу.

Вкрай скрутним є стан ЗВО у разі розташування на території, наближеній до районів ведення активних бойових дій або на окупованій сьогодні території.

Тим не менш, з огляду на важливість забезпечення навчального процесу у закладах вищої освіти навіть в умовах війни, слід використовувати усі можливості для продовження студентами навчання в цей надскладний з різних точок зору період.

ГОНЧАРЕНКО О.М., ФУРМАН О.В., СУПРУНОВА Т.В., КЛИВАК В.В. Особливості проведення практичних занять з вибіркової дисципліни «Основи ультразвукової діагностики в акушерстві і гінекології» у вітчизняних та іноземних здобувачів вищої освіти	50
ГОРПИНЮК О.П., ГАЙДАЄНКО О.Ф. Щодо питання організації навчання на заняттях з іноземної мови в закладах вищої освіти	51
ГРЕБЕНЮК Д.І., ВОЛОСОВИЧ Т.В. Важливість та доцільність створення власної кафедри педагогіки та психології для післядипломної освіти на базі Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова	52
ГРИНЧАК Н.М., ПІСКУН Р.П. Особливості викладання медичної біології в надзвичайних умовах	54
ГРІЖИМАЛЬСЬКА К.Ю., КУКУРУЗА Т.Ю., БУГЛОВА Н.О. Методи вдосконалення навчального процесу в умовах здобуття освіти у військовий час	55
ГУЛЕВИЧ А.М. Мультимедійна презентація як важлива складова практичних занять з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» під час дистанційного навчання	56
ГУЛЕВИЧ А.М., МЕРКУЛОВА Д.О. Педагогічна практика аспіранта як складова освітнього процесу	57
ГУЦОЛ В.В., ГОРДЗІВСЬКА Н.А., КОВАЛЬ В.М. До питання необхідності впровадження симуляційних технологій у систему підготовки майбутніх фармацевтів в умовах військового стану	58
ДАВИДЕНКО О.О. Сучасні підходи до викладання дисципліни «Фармацевтична хімія»	59
ДАЛІЩУК А. І., ПОЛІЩУК С. С., ПОЛІЩУК В. С. Особливості навчання здобувачів вищої освіти наданню допомоги пораненим військовим в щелепно-лицеву ділянку на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії	60
ДАНИЛЕВИЧ В.П., ДІДИЧ В.М., СМОЛЬСЬКИЙ Л.П., ГРЕБЕНЮК Д. І., ВОВК І.М., НАЗАРЧУК О.А. Адаптація студентів до начального процесу в ЗВО	62
ДЕНЕКА М.Т., ГАЙДАЄНКО О.Ф. Термінологічні та концептуальні аспекти формування механізму активізації професійної мови здобувачів освіти	62
ДЗЕКАН О.В., ВОЗНЮК Л.А., ПІВТОРАК К.В. Вища освіта в умовах війни: складнощі викладання та мотивація до навчання	64
ДЗЕКАН О.В., ГУМЕНЮК О.В., ВЕРЕЖНІКОВА Г.П. Дистанційна освіта в умовах війни в Україні: лише очевидні недоліки, чи неочікувані можливості також?	65
ДМИТРЕНКО С.В., БОНДАР С.А., ГАРМАШ Л.Л., ГОРЧУК Г.О., ТАРНАВСЬКА Н.С., СТРИХАРЧУК А.В., АГАКІНА А.Д. Особливості підготовки інтернів-дерматовенерологів на кафедрі шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО у надзвичайних умовах	66
ДМИТРУК Л.І., ДМИТРУК В.І., БУЖЕНКО А.І., БУЖЕНКО І.А., СТРАТІЙЧУК І.Б., БУЖЕНКО Ж.В. Мова професійного спілкування	68